

Den næste sag på dagsordenen var:

34) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om offentlig kontantvurdering af alle boliger i Danmark.

Af Niels Helveg Petersen (RV) og Marianne Jelved (RV).

(Fremsat 18/2 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det Radikale Venstre har den 18. februar fremsat beslutningsforslag nr. B 90 om offentlig kontantvurdering af alle boliger i Danmark. I forslaget opfordres regeringen til inden udgangen af 2003 at fremsætte et lovforslag, som sikrer, at alle boliger i Danmark underkastes en kontantvurdering efter samme metode, som benyttes for ejerboliger.

Som baggrund for forslaget anfører forslagsstillerne, at der er mange myter om støtten til almene lejeboliger, om rentefradragsrettens værdi for boligejere og om den billige private leje- eller andelsbolig. Forslagsstillerne ønsker et opgør med disse myter.

Hensigten med forslaget er at give borgerne et overblik over, hvilken boligform der har det mest gunstige forhold mellem husleje og værdi, og som derfor er mest attraktiv for dem. Derfor ønsker forslagsstillerne en offentlig kontantvurdering af værdien af samtlige boliger i Danmark. Vurderingen skal ske efter de kriterier, der i dag gælder for ejerboliger.

Det anføres endvidere, at en sammenlignelig vurdering også er afgørende, hvis regeringen vælger at sælge en del af den almene boligmasse som ejerboliger og andelsboliger. Forslagsstillerne anfører, at de er imod et sådant salg, men hvis lejerne skal have et tilbud om at købe deres bolig, finder forslagsstillerne, at prisen bør sættes til en pris, der svarer til boligens markedspris på det uregulerede ejerboligmarked.

Regeringen er enig i, at boligmarkedet kunne være mere velfungerende, og at det er et mål, at boligmarkedet skal gøres mere velfungerende. Det er da også et udgangspunkt for regeringens boligpolitiske udspil »Vækst og fornyelse på boligmarkedet« fra august 2002. Det indeholder en lang række initiativer, hvoraf mange allerede er

gennemført, bl.a. boligpakken, som blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget. Men det er regeringens opfattelse, at det foreliggende forslag er overflødig, idet problemet ikke er, at der mangler grundlæggende viden om ubalancerne på boligmarkedet.

Reguleringen af boligmarkedet og subsidieringen af de forskellige boligformer er jo et emne, der gennem tiderne har været genstand for mange grundige analyser.

Hvilken bolig der er mest attraktiv for den enkelte husstand, afhænger jo i høj grad af husstandens forhold. Det er en afvejning, som de enkelte husstande selv må foretage ud fra individuelle holdninger og forventninger til fremtiden. En offentlig kontantvurdering af boligens værdi som ejerbolig vil næppe være til megen hjælp i den forbindelse. Det er da også erfaringen, at de eksisterende offentlige kontantvurderinger af ejerboliger kun har ringe betydning for prisdannelsen på ejerboligerne.

En kontantvurdering af udlejningsboliger og andelsboliger efter principperne for vurdering af ejerboliger synes heller ikke at tjene noget fornuftigt formål; der er ikke noget fast forhold mellem markedsløjen for udlejningsboliger og boligens markedspris som ejerbolig.

For andelsboliger gælder det, at prisen ikke uden videre kan sammenlignes med markedsprisen som ejerbolig, idet andelsboligforeningen normalt vil have en betydelig prioritetsgæld, som andelshaverne skal forrente og afdrage gennem boligafgiften til andelsboligforeningen.

Kl. 16.45

En kontantvurdering foretaget af Told og Skat efter samme metode, som benyttes for ejerboliger, vil være standardiseret, dvs. uden hensyntagen til de enkelte lejligheders konkrete indretning og vedligeholdelsesstandard. Kontantvurderingen vil afspejle generelle forhold og vil kun kunne benyttes til at give et fingerpeg om boligens markedsværdi. Vurderingen vil derfor ikke kunne anvendes til at fastsætte en konkret salgspris ved et salg af almene boliger til lejerne som ejerboliger eller andelsboliger.

En gennemførelse af forslaget om en kontantvurdering vil i øvrigt medføre administrative omkostninger for staten, idet en udvidelse af det antal ejendomme, som Told og Skat skal vurdere, vil kræve yderligere ressourcer til vurderingsopgaven. Hertil kommer, at der, inden der kan laves en vurderingsforslagsberegning på en lejlighed i en udlejningsejendom eller en andels-

boligejendom, først skal ske en identifikation af de enkelte lejligheder.

I BBR-registret er de enkelte boligenheder kun identificeret ved en adresse, og det er ifølge Told og Skat ikke tilstrækkeligt, når vurderingsforslagssystemet skal håndtere lejlighederne enkeltvis og der skal laves individuelle vurderinger. Identifikation af en lejlighed sker bedst ved, at ejendommen opdeles i ejerlejligheder; det vil være en meget vidtgående foranstaltning at sætte i værk alene for at muliggøre en vurdering af de enkelte boliger. Det vil endvidere medføre omkostninger for de private udlejere, de almene boligorganisationer og andelsboligforeningerne.

Alternativt kan den enkelte bolig tildeles et fiktivt ejendomsnummer. Den løsning kræver en større administrativ indsats hos Told og Skat med deraf følgende administrative omkostninger for staten.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte forslaget.

Inge-Lene Ebdrup (V):

Det Radikale Venstre har fremsat et forslag om, at alle boliger i Danmark skal kontantvurderes på samme måde, som ejerboliger i dag bliver det. Forslagets sigte er at gøre det mere gennemskueligt for den enkelte ejer, lejer og andelshaver, hvilken boligform der er den mest attraktive, når husleje sammenholdes med boligens kontantværdi.

Venstre er enig med forslagsstillerne i, at det danske boligmarked kunne være langt mere gennemskueligt. Den offentlige støtte til f.eks. almene boliger og reguleringen af huslejen i mange udlejningsboliger betyder, at der ikke altid er sammenhæng mellem den husleje, der betales, og den markedspris, boligen kunne opnå ved et salg på et frit boligmarked.

Venstre mener dog ikke, at det for nuværende er relevant at kontantvurdere alle boliger i Danmark af flere årsager.

For det første vil en kontantvurdering af alle boliger i Danmark ikke løse problemerne med, at der er en ubalance mellem huslejen og værdien af boligerne. Den ubalance er politisk valgt, fordi vi har valgt at sætte markedskræfterne ud af spil med tilskud og lovregulering. Denne politiske beslutning begrundes med, at et helt frit boligmarked vil hæmme mobiliteten voldsomt og vil gøre det svært for mange at bosætte sig, hvor de ønsker, da bolig mangelen mange steder i Danmark vil betyde urimelig høje udgifter til

husleje. Denne regulering er der ikke planer om at ændre på i den nuværende boligsituation.

For det andet vil en kontantvurdering ikke vise den reelle forskel, altså give borgerne et reelt overblik over sammenhængen mellem pris, kvalitet, kvantitet, da der er langt flere faktorer, der spiller ind, når et menneske skal vurdere, hvilken boligform, beliggenhed og indretning der er mest attraktiv. Det afhænger helt af, hvilke krav den enkelte stiller til opsparingsprofil, mobilitet, indretning, vedligeholdelsesstand, nærhed til offentlig transport osv., faktorer, som der ikke kan sættes en pris på ved en kontantvurdering, da de er helt individuelle. Kontantvurderingen må og kan derfor ikke forveksles med en salgspris på et frit marked.

For det tredje vil en kontantvurdering af alle boliger betyde en væsentlig forøgelse af antallet af boliger, som Told og Skat skal vurdere. Det vil betyde en mærkbar stigning i udgifterne til vurderinger, hvilket efter vores mening ikke står mål med det, vi får ud af det.

På baggrund af disse bemærkninger kan Venstre ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at jeg var overraskende enig i de synspunkter, som Venstres ordfører lagde frem. Dels at det her forslag ikke tjener noget fornuftigt formål i situationen, men også den betragtning, at vi har truffet politisk beslutning om, at en del af boligerne i Danmark nødvendigvis har andre prisvilkår end dem, der ville følge af et almindeligt, frit boligmarked, fordi vi har et boligsocialt problem. Sådan forstod jeg det.

Kl. 16.50

Skulle det tages som udtryk for, at regeringspartiet Venstre nu endelig har opgivet sin opbakning til regeringens famøse plan om at sælge ud af de almene boliger? For hvis det skulle tolkes som et signal i den retning, synes jeg da, at det radikale forslag i det mindste har gjort den gavn at bringe dette synspunkt frem i lyset.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Jeg må desværre endnu en gang – for 15., 16., 17. gang eller sådan noget fra denne talerstol – skuffe hr. Keld Albrechtsen. Venstre bakker stadig væk op om forslaget i forhold til at sælge de almene boliger. Det, jeg sagde i min ordførertale, var bare en konstatering af, at vi i dag har et reguleret boligmarked af den grund, at der er sto-

re regionale forskelle i Danmark på, hvor nemt det er, eller hvor svært det er at få en bolig. Det er mange steder i Danmark meget, meget svært at få en bolig, og derfor vil en afregulering af boligmarkedet på nuværende tidspunkt betyde alt for mange u hensigtsmæssige afledte effekter. Det var såmænd bare det, jeg sagde i min ordførertale.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det er muligt, at fru Inge-Lene Ebdrups udsagn om, at Venstre bakker op om forslaget om salg af de almene boliger, var en fortalelse, men jeg er nødsaget til at spørge: Er der et forslag om salg af almene boliger, for så er det jo meget rart i hvert fald i denne her debat at få klarlagt det? Jeg har endnu ikke set noget udspil fra ministeren, men jeg synes da, at det ville være rart at få det at vide. Er det der, vil jeg selvfølgelig meget gerne se det her og nu, men kommer der et, kunne det da også være meget rart i denne her debat at få at vide, hvornår det kommer.

Nu har det varet temmelig lang tid i forhold til, hvornår man bebudede, at der ville komme et udspil, og der er jo mange mennesker, der venter på det her. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Socialdemokraterne mener, at det strider mod al sund fornuft at sælge ud af de almene boliger, og det er jo næsten lige før, man kunne citere fra fru Inge-Lene Ebdrups ordførertale omkring det her med de boligsociale formål. Så det viser jo også, at det vil stride mod al sund fornuft. Kommer der et forslag?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu blev jeg ked af at høre det svar, jeg fik, for det er ejendommeligt, når nu fru Inge-Lene Ebdrup erkender, at vi altså har en situation med bolig mangel, vi har en situation, hvis man bare slap markedet løs, hvor der ville være en masse mennesker, som ikke ville kunne få en anstændig bolig, og hvor mobiliteten ville falde yderligere også på boligmarkedet.

Derfor synes jeg, der er en besynderlig mangel på sammenhæng i Venstres politik, for man erkender, at vi er nødt til at have den almene sektor, man erkender, at vi er nødt til at have lejelovsreguleringen, huslejerreguleringen, man erkender, at der ikke er brug for det radikale forslag, netop fordi vi er nødt til at have en almen boligsektor og en huslejerregulering, derfor er der ikke brug for det radikale forslag, for hvad

skulle vi egentlig bruge det til? Så det, der står tilbage, er, at den boligpolitik, som Venstre lægger frem, er uden sammenhæng.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Fru Inge-Lene Ebdrup. Der må gerne markeres, så formanden kan se det.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Jeg troede, det var givet, at man svarer, men jeg vil selvfølgelig fremover markere.

Først til den socialdemokratiske ordfører: Jeg har ikke hørt andet, end at regeringen fortsat arbejder på et forslag, og hvis jeg har fortalt mig og sagt, at vi støtter forslaget, så var det, jeg mente, såmænd det, jeg har sagt utallige gange fra denne talerstol, og det ved hr. Lars Kramer Mikkelsen også godt, at det, vi som udgangspunkt støtter, selvfølgelig er det, der står i rege ringsgrundlaget, og det, der står i det kommissorium, som er blevet fremlagt for udvalget, der arbejder på den sag.

Til hr. Keld Albrechtsen må jeg sige, at jeg bestemt mener, at der er en god sammenhæng i vores boligpolitik. For det første har boligpakken, som ganske vist blev vedtaget uden Enhedslisten, sat skub i byggeriet af boliger. I øjeblikket er der faktisk et byggeri, der er væsentlig større, end man har set det, ja, siden sidst i 1980'erne. Dernæst ser vi også, at der fortsat bygges mange almene boliger. Så i det hele taget synes vi faktisk, at det med at bygge boliger til ganske almindelige menneskers ganske almindelige pengepung er noget, som regeringen og dermed også Venstre lægger stor vægt på. Så jeg synes faktisk, at der er en fin sammenhæng i vores politik.

Kl. 16.55

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg må indrømme, at jeg ligesom hr. Keld Albrechtsen blev skuffet, da jeg fik svaret.

Jeg må sige, at hvis man vil sælge de her boliger – og det vil man altså – undrer jeg mig egentlig lidt over, hvorfor man så ikke kan købe De Radikales forslag. Har man så tænkt sig at sælge fuldstændig ud i den blå luft? Boligerne skal ikke vurderes, hvilket grundlag skal de sælges på? Og skal de overhovedet sælges? Skal de sælges til markedspris, eller hvordan skal de i givet fald sælges?

Problemet er bare, at vi ikke er glade for den tanke. Vi er nervøse for, at den vurdering, som det her i givet fald skal køres på baggrund af, ikke bliver en markedspris, og derfor nytter det ikke noget, at Venstres ordfører fra talerstolen siger, at man er interesseret i at bygge boliger til almindelige mennesker, når man samtidig andre steder i ministeriet sidder og planlægger at sælge en række boliger, som i øvrigt er tiltænkt helt almindelige mennesker.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at dette her er en af de mest besynderlige debatter, jeg længe har overværet. Det Radikale Venstre siger, at de er imod salget af de almene boliger – det er jeg glad for, det vil jeg gerne understrege – hvorefter de gerne vil have dem vurderet, så man kan se, hvad de vil indbringe, hvis man sælger dem. Det forekommer ikke umiddelbart indlysende, hvorfor man så fremsætter det forslag.

Men de, der gerne vil sælge boliger, fru Inge-Lene Ebdrup f.eks., vil gerne sælge boliger, men vil ikke have en undersøgelse af, hvad de i givet fald kan indbringe.

Jeg ved ikke, om Det Radikale Venstre måske skulle overveje at trække forslaget tilbage, for de, der egentlig kunne have gavn af forslaget, vil ikke have det, og vi andre, der ikke har brug for forslaget, vil selvfølgelig heller ikke have det. Så det var måske nok et fejlskud fra Det Radikale Venstre – men nu må jeg jo ikke kommentere i forhold til forslagsstillerne lige nu.

Men jeg synes, Venstre unægtelig også står med et betydeligt forklaringsproblem efter den her lille drøftelse.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Som svar til både hr. Keld Albrechtsen og hr. Lars Kramer Mikkelsen må jeg sige: Den uvidenhed, der umiddelbart bliver lagt frem her, må kunne undskyldes med, at herrerne ikke er uddannet inden for området salg af boliger. Det kan jeg tilfældigvis bryste mig af at være, og derfor vil jeg prøve at forklare, hvorfor der er en forskel på en kontantvurdering og en markedspris, for det må jo netop være den misforståelse, der helt gennemgående er hos de to ordførere.

En kontantvurdering er en vurdering, som er meget standardiseret. Den tager ikke hensyn til de forskellige elementer, der i øvrigt spiller ind, når man skal finde en markedspris. Det vil altså

sige, at en kontantvurdering ikke viser den reelle forskel, der er.

Når man vurderer et hus til markedspris, er der mange andre ting, der spiller ind, end der vil være med den her meget standardiserede kontantvurdering, nemlig indretning, vedligeholdelsestand, afstand til offentlig transport, mulighederne for indkøb og mange andre ting, som spiller ind, når man som ejendomsmægler skal vurdere markedsprisen.

Så jeg tror, det er den misforståelse, der gør, at ordførerne for de to partier ikke kan finde en sammenhæng i vores politik, men jeg kan da bare opfordre til, at man så måske tager ad notam, at der altså er væsentlig forskel på en markedspris og en kontantvurdering.

Så kan jeg ikke dy mig for lige til sidst at spørge hr. Lars Kramer Mikkelsen: Er det ikke korrekt, at lejerne i den almene sektor er ganske almindelige mennesker?

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Så tror jeg i hvert fald, vi har fået én ting ud af den her debat i dag, og det er, at der er flere ejendomsmæglere i Venstres gruppe, end der er i Socialdemokratiets gruppe – jeg må sige, at jeg tilstår, at jeg ikke er ejendomsmægler, og jeg tror heller aldrig, at jeg bliver det.

Kl. 17.00

Jeg vil sige, at når der bliver skabt nogen forvirring i den her sag, er det jo netop, fordi vi fra talerstolen hører, at der er vild forskel i vurderingen af, hvad der skal ske med den samlede boligmasse i det her land. Skal den vurderes? Skal den ikke vurderes? Vi undrer os måske lidt over, at der kommer et forslag fra De Radikale, hvori de siger, at de er modstandere af salg, mens Venstre, som er tilhængere af salg, sådan set ikke er interesseret i at få at vide, hvad de boliger er værd.

Det er jo det, der skaber forvirringen, og så det, at vi samtidig kan høre fra talerstolen, at Venstre er interesseret i at bygge boliger til almindelige mennesker. Her er det, at jeg synes, det virker underligt, og jeg er lidt forbavset over det, for vi ved samtidig, at der i ministeriet arbejdes videre med en plan om at sælge de almene boliger, som er boliger til helt almindelige mennesker. Det skaber en pokkers bunke utryghed i den sektor.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Lars Kramer Mikkelsen som ordfører.

Lars Kramer Mikkelsen (S):

B 90 lægger op til, at alle boliger i Danmark skal kontantvurderes ud fra samme metode som ejerboliger. Vi ser i beslutningsforslaget et praktisk problem, som jeg her vil forsøge at gøre rede for, men først vil jeg sige et par ord om præmisserne i beslutningsforslaget.

Det er nævnt i bemærkningerne, at en kontantvurdering ville være afgørende, hvis regeringen får gennemført sine tanker om at sælge ud af de almene boliger, og hvis, hvilket i øvrigt strider imod al sund fornuft, regeringen skulle vælge at sælge ud af de almene boliger, skal værdifastsættelsen bestemmes af markedsvilkårene.

Jeg vil gerne understrege, at vores holdning til et sådant forslag ikke har ændret sig. Vi mener, at det vil føre til ghettoisering, til social armod, som vi har set det i f.eks. Storbritannien, hvor noget lignende blev gennemført i 1980'erne. Vi kan under ingen omstændigheder støtte et forslag om salg af almene boliger i Danmark.

Derfor mener vi også, at hele præmissen for denne diskussion er forkert, men det er opløftende at læse i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at De Radikale er imod et sådant salg. Det er vi i Socialdemokraterne glade for at konstatere.

Desværre er vi ikke lige så enige med De Radikale om det med huslejefastsættelser. Vi ser en række problemer i det beslutningsforslag, vi behandler her:

En kontantvurdering af boliger vil højst sandsynligt føre til huslejestigninger i hovedstadsområdet og i landets større byer. Her mener vi, at det netop er nødvendigt med en regulering af huslejepriserne, hvis man ikke vil begrænse boligmassen i byerne til den mest velstående del af befolkningen.

Lad det være sagt med det samme: Socialdemokraterne ønsker ikke markedsbestemt, men omkostningsbestemt husleje. Ud fra de analyser, der foreligger, fra Lejelovskommissionen og i rapporten fra maj 2001 kan vi allerede se, hvad resultatet af en deregulering af huslejen vil være.

Argumentet med, at højere markedsleje kan kompenseres af boligstøtte, tror vi simpelt hen ikke på. Jeg tror egentlig heller ikke, at De Radikale selv tror på, at boligstøtten i en VK-regering med støtte fra Dansk Folkeparti vil blive ændret i opadgående retning, således at der bliver udbetalt større summer til boligstøtte til befolkningen. Vi tror ikke rigtig på det. Vi taler ærligt talt

om udgifter i milliardklassen, og jeg ved ikke, om De Radikale selv har fantasi til at forestille sig, at boligstøtten vil blive sat i vejret under den nuværende regering.

Endelig mener vi også, at en kontantvurdering efter markedsvilkår af samtlige boliger vil være en meget stor og omfattende beregningsøvelse at kaste sig ud i. Vi taler om halvanden million boliger, der skal kontantvurderes ud fra kriterier, der ikke engang ligger fast endnu. En samlet vurdering på én og samme tid vil desuden give et helt forrykt billede af boligmarkedet.

Vi har nok en mistanke om, at beslutningsforslaget her er et forsøg på også at pille ved huslejereguleringerne. Det vil uvægerlig være en beslutning, der rent socialt vender den tunge ende nedad. Derudover frygter vi også, at forslaget kan sætte yderligere skub i regeringens planer om et salg af de almene boliger, og det er vi jo som bekendt uenige i.

Kl. 17.05

Der rejser sig, som Socialdemokraterne ser det, flere spørgsmål og problemer, end der egentlig kommer svar i beslutningsforslaget. Men vi glæder os til at behandle det i Boligudvalget og se ministerens svar på en række af de spørgsmål, der kan danne sig ud fra beslutningsforslaget. Vi ser frem til de udfordringer, der ligger i det, men sådan umiddelbart er vi ikke begejstret for forslaget.

Freddie H. Madsen (DF):

Forslaget her drejer sig om, at regeringen og Folketinget skal sikre, at alle boliger i Danmark skal kontantvurderes, sådan som ejerboliger bliver det i dag.

Baggrunden for forslaget er de mange myter om støtten til de almene boliger og om rentefradragsrettens værdi for boligejerne samt billige private leje- eller andelsboliger. Derfor ønsker De Radikale nu et opgør med myterne. I Dansk Folkeparti mener vi også, at det vil være interessant at have disse informationer. Dog mener vi, at prisen for at aflive myterne vil være for høj.

De Radikale kommer også ind på, at vurderingen vil være afgørende, hvis regeringen vil sælge en del af de almene boliger som ejer- eller andelsboliger. Det har De Radikale ret i, men mon så ikke, de burde have ventet med forslaget, til regeringen har besluttet, hvad den vil, og til den rapport om salg af boligerne, som er lovet os, kommer her i maj måned.

Da forslaget for Dansk Folkeparti at se vil have store økonomiske konsekvenser, kan vi ikke støtte det.

Carina Christensen (KF):

Ifølge forslagsstillerne skulle der være mange myter om støtten til de almene lejeboliger, og rentefradragsrettens værdi for boligejerne og om billige private leje- eller andelsboliger.

Jeg ved ikke, om det passer, at der er mange myter. Der er en betydelig ubalance på boligmarkedet, men det skyldes nok ikke manglende gennemsigtighed. Det skyldes primært den store boligmangel, som der nu bliver gjort noget ved med regeringens boligpakke. Jeg tror godt, at folk i dag er i stand til at tage stilling til, hvilken boligform der er mest attraktiv for dem. Spørgsmålet er snarere, om de kan få den bolig, som de ønsker.

Forslagsstillerne lægger op til, at man, når man og hvis man skal sælge de almene boliger, skal tilbyde de nuværende lejere at købe boligen til markedsprisen baseret på kontantværdien. Det er vi ikke enig i. Kontantvurderingen foretages efter den metode, som Told og Skat bruger for ejerboliger, kan give et fingerpeg om værdien, men den kan ikke bruges til at fastsætte en salgspris.

Endelig mener vi også, at forslaget vil medføre alt for store omkostninger for både staten, de almene boligselskaber og de private udlejere og også for andelsboligforeningerne.

Alt i alt kan vi ikke støtte forslaget.

Morten Homann (SF):

Det kunne selvfølgelig være festligt, hvis vi kunne få en vurdering af alle boliger i det her land. Der er mange ting, som kunne være festlige, men jeg synes, at det, inden man går i gang med et projekt i den størrelsesorden, som Det Radikale Venstre her lægger op til, er nødvendigt at spørge sig selv: Hvad er grunden til det?

Der er ikke nogen tvivl om, som også Dansk Folkeparti påpegede, at det ikke vil være nogen billig omgang at skulle finansiere en sådan vurdering, som der er lagt op til her.

Man kan spørge sig selv: Hvad er formålet med det her? Jeg synes, at det er meget uklart, og det fremgår heller ikke tydeligt af bemærkningerne, hvad ideen egentlig er, så derfor må man så gisne. Er det for at gå i retning af, at huslejedannelsen kan ske på markedsvilkår? Hvis det er det, der er bagtanken, er det efter SF's me-

ning en ganske dårlig idé, for boligen er et helt usædvanligt gode, som ikke bare kan sammenlignes med alt muligt andet, f.eks. det at købe bananer eller tyggegummi.

Derfor får jeg faktisk lyst til at citere fra bemærkningerne til et udmærket beslutningsforslag, beslutningsforslag nr. B 73, fremsat af Det Radikale Venstre i indeværende folketingssamling, hvor der i bemærkningerne står nogle kloge betragtninger om, hvad boligen er for en størrelse:

»Boligen er en speciel vare. Det er ikke ligetil at finde en anden butik, sådan som man kan, når man køber f.eks. brød. Der er en række sociale faktorer som venner, familie, job, skolegang, som hænger afgørende sammen med boligens geografiske placering.«

Og videre: »På grund af, at boligen er en speciel vare, er der et meget ulige forhold mellem udlejer og lejer, da lejer er socialt afhængig af at kunne blive boende. Derfor er der behov for særlig lejerbeskyttelse.«

Kl. 17.10

Boligen er altså ikke et gode ligesom alle mulige andre ting, og derfor er det meget betænkeligt at gå i retning af en mere markedsbestemt huslejedannelse.

Så kunne man få ideen, at det er for at komme frem til en mere fair pris, som det også bliver antydnet i bemærkningerne, hvis regeringen kommer igennem med sine planer om at sælge de almene boliger.

Jeg siger helt ærligt: SF er altså ikke specielt stemt for at hjælpe regeringen på vej. Nu har man kæmpet i halvandet år med at løse de mange juridiske og økonomiske problemer, som er forbundet med det. Og jeg vil sige, at det er regeringens egen hovedpine at få løst de problemer. Det er ikke noget, SF føler sig forpligtet til at hjælpe med til, og jeg kan kun undre mig over, at Det Radikale Venstre, når de tilsyneladende er imod det her projekt, finder det umagen værd at bruge tid og kræfter på at hjælpe regeringen.

Jeg synes i stedet for, at vi andre imens skulle bruge tiden på de virkelige udfordringer i boligpolitikken, nemlig at prøve at skaffe flere boliger og ikke mindst til folk, som har små eller mellemstore indkomster.

Formålet med det her forslag fortaber sig altså i tågerne, og når det sker, og når man samtidigt skal bruge så mange penge på det, ser SF absolut ikke nogen grund til at støtte forslaget.

Tove Videbæk (KRF):

Dette forslag er helt i tråd med Kristeligt Folkepartis holdning på området. En kontantvurdering efter samme metode som ved ejerboliger kan Kristeligt Folkeparti støtte. Via en kontantvurdering ville en lejligheds rette eller reelle værdi blive offentliggjort, og alle ville kunne se, om der er et fornuftigt forhold mellem lejlighedens værdi og den aktuelle husleje.

Som det er i dag, er der alt for mange familier eller enlige, som sidder i billige, almene boliger med støtte, blot fordi de bor i en almen bolig. Hvis de havde behov for støtten for at have råd til at bo i denne lejlighed, så var sagen en helt, helt anden.

Kristeligt Folkeparti støtter den politik, som går ud på at give boligtilskud til mennesker, som ikke har råd til at betale for at bo i en sund, god og fornuftig lejlighed, således at de trods deres egen dårlige økonomi får mulighed for at bo i en sådan. Men familien, som har råd til at betale den fulde pris, skal naturligvis betale den. Og det ville måske blive gjort nemmere og mere overskueligt via denne kontantvurdering.

Vi ser sådan på det i Kristeligt Folkeparti, at tilskud altid skal gives til personer, der har behov for tilskud, og ikke til alt og alle, blot fordi de bor i en bestemt slags bolig. Vi vil i Kristeligt Folkeparti hellere give tilskud til mennesker end til mursten.

For nylig var jeg til et årsmøde i et ejendoms-selskab, hvor tidligere vismand Anders Ølgaard holdt foredrag, og jeg har forstået, at han også tidligere har foreslået noget i lighed med B 90. Og i Kristeligt Folkeparti er vi helt enige i slutteksten i bemærkningerne, hvor der står, at ingen vel kan være imod en kortlægning af boligsubsidierne i Danmark. Gennemsigthed er det første skridt på vejen til et mere rimeligt boligmarked. Derfor kan vi også støtte forslaget.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Hr. Niels Helveg Petersen som ordfører for forslagsstillerne.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil gerne takke fru Tove Videbæk for den principielle tilslutning til forslaget, men det er sådan set også den eneste ordfører, jeg har anledning til at takke, for de øvrige ordførere har jo ikke været særlig positive.

Inden jeg går ind i det, vil jeg da gerne sammen med andre ordførere her i debatten glæde mig over, at der er god gang i byggeriet af alme-

ne boliger. Det lille boligforlig fra sidste efterår har tilsyneladende en gunstig virkning, og som deltager i det forlig glæder det mig kun at se. Der er jo god brug for opførelse af almene familieboliger, ikke mindst i de større byer og selvfølgelig i særdeleshed i København.

Kl. 17.15

Det Radikale Venstre er imod udsalg af almene boliger, især i en situation som den nuværende, hvor der er betydelige boligsociale opgaver, som skal løses af de almene boliger. Det har også været karakteristisk i diskussionen om frasalg af almene boliger, at en lang række borgmestre af alle partifarver, inklusive gode borgerlige borgmestre, har frabedt sig salget af almene boliger, fordi det vil vanskeliggøre – i alle kommuner – løsningen af boligsociale opgaver. Så det er ikke vores ærinde at bane vejen for det.

Men jeg vil godt sige, at hvis man skal til det, så er man da nødt til at have nogle forestillinger om, hvad prisen på forskellige lejligheder skal være. Jeg kan derfor godt på en eller anden mærkelig måde se et mønster i, at de partier, som går og pusler med planer om frasalg, ikke bryder sig så meget om det her, for det kunne jo måske i sidste ende vanskeliggøre at sælge fra. For hele fidusen – om jeg må sige det sådan – ved at købe en lejlighed skulle jo netop være, at man fik en lejlighed, der var mere værd end prisen. Derfor kunne offentlige kontantvurderinger være med til at sætte nogle begrænsninger for, hvor langt man kunne gå ned i pris og dermed gøre det mindre attraktivt at handle.

Så er der på den anden side de partier, som ikke rigtig bryder sig om at få blotlagt, hvad der kunne være en kontantpris på en lejlighed, for det vil anskueliggøre nogle af de subsidieringer.

Det er sådan set hensigten med forslaget at prøve at skabe en større åbenhed og en større gennemsigthed på boligmarkedet, og jeg må så konstatere, at det ikke lader sig gøre med udgangspunkt i dette forslag.

Selvfølgelig er der praktiske problemer ved forslaget, herunder omkostninger. Det er klart, at hvis vi skulle til at gennemføre det, så måtte man danne sig et realistisk skøn over, hvilke omkostninger der ville være tale om. Jeg har aldrig set nogen pålidelige opgørelser over det, og jeg er ikke i stand til at foretage dem selv. Men det er selvfølgelig et problem, man måtte løse, inden man skulle til at gennemføre dette i praksis.

Jeg kan helt bekræfte, hvad fru Tove Videbæk var inde på: at en række økonomer har efterlyst en ordning af den her art, som kunne give os

større viden, og som ville føre til færre myter om, hvad priserne er på forskellige boligtyper på boligmarkedet, og dermed til en større indsigt for både lejere, købere og sælgere i, hvordan forholdene i virkeligheden er på det danske boligmarked.

Jeg har altså ikke så mange ordførere, jeg kan takke, men jeg synes alligevel, at der med udgangspunkt i forslaget blev en ganske interessant diskussion.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

35) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 152:

Forslag til folketingsbeslutning om gældsrådgivning for private.

Af Kim Sejr (RV), Villy Søvnald (SF) og Line Barfod (EL).

(Fremsat 11/4 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten har fremsat et forslag til folketingsbeslutning om gældsrådgivning for private. Forslagsstillerne anfører, at overdreven gældsætning kan nedsætte livskvaliteten og have store sociale følger. Endvidere anføres det, at gældsætning er et økonomisk problem for både det offentlige og for kreditorerne.

Jeg vil gerne starte med at sige, at grundlæggende er det regeringens opfattelse, at det altså er den enkeltes ansvar at have overblik over sin

egen økonomi. Det er regeringens opfattelse, at forbrugeren er i stand til at vurdere, om han eller hun ønsker at stifte gæld. Hvis man er i tvivl, må man selv indhente rådgivning fra en privat rådgiver.

Men der er åbenbart ingen grænser for, hvad det offentlige skal beskæftige sig med efterhånden. Det er ikke en offentlig opgave at gennemgå husholdningsbudgetter. Til det formål findes der en række private initiativer, som er bedre; her skal det offentlige ikke gå ind og tilbyde konkurrerende ydelser.

Derimod kan det offentlige være med til at sikre, at forbrugeren får tilstrækkelige oplysninger til at træffe et bevidst valg. Dette sikres ved lovgivningens oplysningskrav og den offentlige information fra bl.a. Forbrugerinformationen.

Kl. 17.20

Der er allerede i dag en række regler i lovgivningen, som har til formål at forhindre, at forbrugeren havner i en situation med overdreven gæld. Endvidere findes der regler, som beskytter forbrugere, der er kommet i denne situation.

I kreditaftaleloven findes de væsentlige regler, der medvirker til at sikre, at forbrugeren ikke bliver overforgældede. Loven indeholder krav om, at forbrugeren i forbindelse med indgåelse af en kreditaftale eller kontoaftale skal have en række oplysninger, som skal sætte forbrugeren i stand til at vurdere omfanget af den økonomiske forpligtelse ved at påtage sig gæld. Som eksempler på oplysninger kan nævnes lånebeløbets størrelse, kreditomkostningerne med angivelse af et beløb, de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal tilbagebetales.

Når man køber på kredit med ejendomsforbehold, altså når kreditgiver kan tage varerne tilbage, hvis forbrugeren ikke kan betale, så er der i dag et krav om en udbetaling på 20 pct. af købesummen. Da ejendomsforbehold ofte anvendes ved køb af dyre varer, modvirker denne regel impuls køb og andre køb, der kan medføre, at forbrugeren påtager sig en uforholdsmæssig stor gæld.

I prismærkningsloven findes der endvidere regler, som pålægger kreditgiver at give bestemte prisoplysninger i forbindelse med annoncering eller i selve forretningslokalet. Disse regler medvirker til, at forbrugeren på et tidligt tidspunkt får oplysninger om prisen på en kredit.

Hvis det er gået galt, og forbrugeren er kommet ud i en håbløs gældssituation, er der endvidere efter konkursloven mulighed for i særlige